

'Help kinderen om tot leren te komen'

Tekst Marijke Nijboer

Een goede leraar schept de juiste omstandigheden om kinderen tot leren te brengen. Aldus de Amerikaanse onderwijsgoeroe Doug Lemov. Hij presenteerde op 8 juni op een drukbezocht congres van de CED-Groep in Capelle aan den IJssel zijn tweede boek over Teach Like a Champion.

'Teach Like a Champion 2.0' biedt leraren 62 technieken die hen kunnen helpen om een werkzaam klimaat te scheppen in de klas. Het boek bevat een aantal nieuwe technieken. Daarnaast heeft Lemov veel technieken uit zijn eerste boek verder verfijnd.

Wat de voormalige leraar en onderwijsadviseur aanreikt, is vaak eenvoudig, maar volgens gebruikers doeltreffend. Zoals de 'bliksembeurt', waarbij ook leerlingen die niet hun hand opsteken een beurt krijgen. Zo blijft iedereen alert en ziet de leraar beter in hoeverre de klas de stof begrijpt. Ander voorbeeld: 'zinnen bouwen'. Vraag de leerlingen een ingewikkeld idee in één goed lopende zin te vatten. Zo worden ze gedwongen om nieuwe grammaticale vormen te gebruiken.

Succes wereldwijd

Doug Lemov vond zichzelf destijds niet zo'n goede leraar. 'Ik wilde echt excellent worden en kinderen inspireren.' Hij keek bij vakgenoten wat hun handelen effectief maakte. Lemov: 'Er zijn fantastische leraren die veel voor elkaar krijgen. Maar op scholen werken ook veel fijne mensen die er echter niet in

slagen om kinderen tot leren te krijgen.'

Hij maakte notities van zijn bevindingen, die al gauw circuleerden in onderwijsland. Een uitgever verzocht Lemov om van deze steeds uitdijende notities een boek te maken. Inmiddels gebruiken wereldwijd leraren zijn technieken. De CED-Groep vertaalde en bewerkte beide boeken voor de Nederlandse situatie en begeleidt scholen bij de invoering van 'Teach'. In de Verenigde Staten werken complete scholen op basis van Teach. Deze zogenaamde Uncommon Schools richten zich op kinderen van laagopgeleide ouders. Een onderzoek in 2013 wees uit dat bij leerlingen van Uncommon Schools 'het negatieve effect dat armoede vaak heeft op schoolprestaties, wegviel'.

Ook nuttig bij passend onderwijs

Hoe denkt Lemov, die zich zo intens bezighoudt met de relatie leraar-leerling, over de inzet van ICT in het onderwijs? Lemov: 'Als ICT leraren helpt om hun vak beter uit te oefenen, prima. Maar ICT kan de leraar nooit vervangen. Als ouder van drie kinderen zie ik liever dat de school hun toegang tot technologie juist beperkt. Kinderen lezen met

hun devices in de hand; ze worden constant afgeleid. Ze komen helemaal niet meer toe aan diepe reflectie.'

Kan Teach leraren helpen bij passend onderwijs? Lemov: 'Teach biedt niet de oplossing, maar je krijgt wel tools aangereikt om problemen in de klas op te lossen. Je moet allereerst geloven in het vermogen van kinderen om te leren. Kinderen met leer- of gedrags-

problemen reageren goed op structuur en voorspelbaarheid. Teach biedt veel manieren om dat in je onderwijs aan te brengen. In de klas zitten vaak kinderen uit allerlei culturen. Leer hen hoe ze zich binnen de schoolcultuur kunnen gedragen om succesvol te worden. Als kinderen zich misdragen denken we vaak dat ze onwillig zijn, maar waarschijnlijk hebben we gewoon niet goed uitgelegd hoe ze

zich wél moeten gedragen.' Lemov liet weten dat hij al genoeg notities heeft liggen voor een eventueel derde boek.

In april 2017 organiseert Teach Nederland voor de derde keer een studiereis naar New York, de bakermat van Teach Like a Champion. Zie: www.teachnederland.nl

De begintaak

Margot van den Brand, locatieleider en leerkracht groep 4 onderwijscluster De Parel, Raamsdonksveer: 'Mijn favoriet is de "begintaak". Bij binnenkomst zien de leerlingen hun taak op het bord staan en gaan ze meteen aan de slag. Daarmee is meteen de concentratie terug.'

Weet niet geldt niet

Maud Beurskens, leerkracht brugklas vso Aventurijn, Almere: 'Ik gebruik graag "weet niet geldt niet". Sommige leerlingen moeten lang nadenken of durven geen antwoord te geven. Dan zeg ik: ik kom zo bij je terug. Zo geef je ze de tijd om nog even na te denken en moed te verzamelen.'

De bliksembeurt

Anne-Marie Simmerman, leerkracht brugklas Aventurijn, Almere: 'Ik zet regelmatig de "bliksembeurt" in. Anders steken de hele tijd al die vingers in de lucht. Wij gebruiken alleen niet het woord "bliksembeurt", omdat leerlingen dan denken dat ze heel snel moeten antwoorden. Ik wil dat ze rustig uitleggen wat ze bedoelen.'

De formulering telt

Miran Jakirovic, Lekker Fit-docent, Imeldaschool, Rotterdam: 'Met "de formulering telt" helpen we leerlingen om zich zorgvuldig uit te drukken. Ja of nee is niet genoeg, ze moeten een volledig antwoord geven. Zo vergroten we ook hun woordenschat.'

Iedereen schrijft

Dave van Deursen, leerkracht groep 8 Imeldaschool, Rotterdam: 'Met "iedereen schrijft" zet je kinderen aan het nadenken. Ze schrijven hun antwoord eerst op, pas daarna brengen ze het naar voren. Dat geeft wat meer inhoud aan je les.'